

“коридору” протягом періоду з червня 2002р. по листопад 2003р.

Як бачимо, зважаючи на світові тенденції, кількість країн, які використовують режим інфляційного таргетування, щорічно збільшується саме в Східній Європі, що мало неоднозначні наслідки. Проте, багато з них, перейшовши до режиму інфляційного таргетування тільки посилювали контроль над валютним курсом, тому в них важко визначити єдиний існуючий номінальний якір. До таких країн ми можемо віднести Болгарію, Латвію, Литву і Македонію. Наслідком таких дій стало виникнення безлічі проблем, пов’язаних з особливостями комунікаційної політики, встановленням довіри до нового режиму, функціонуванням трансмісійних механізмів політики та наявністю фіскального домінування.

На жаль, досвід країн, де діє режим інфляційного таргетування, свідчить про тривалу боротьбу за фіксацію очікувань, навіть коли низький рівень інфляції утримується впродовж багатьох років. Через двадцять п’ять років після запровадження інфляційного таргетування домогосподарства та фірми в Новій Зеландії все ще передбачають інфляцію вищу від цільового показника.

Отже, досвід центральних банків різних країн свідчить, що відсутність певних передумов для інфляційного таргетування може стати перешкодою до його запровадження. До того ж, в умовах кризи цей режим є недостатньо ефективним. Проте, все таки, однією з його переваг є комбінація чітких норм та правил і загальних принципів. У поєднанні вони дають змогу, з одного боку, створити ефективну систему підзвітності та комунікацій центрального банку перед суспільством, а з другого – залишають достатньо “простору для маневру” для реагування на складні ситуації та виклики.

Література:

1. Мирончик Н. Возможности применения режима монетарного таргетирования в республике Беларусь / Н. Мирончик, А. Безбородова // Банкаўскі веснік, студзень 2015 - № 1 – С. 3-9.
2. Сучасні стратегії грошово-кредитної політики [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.u-fin.com.ua/analit_mat/gkr/034.htm.

Анна МАРЧУК

департамент фінансів Тернопільської ОДА

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ У СКЛАДІ ДОХОДІВ ОБЛАСНОГО БЮДЖЕТУ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

У рамках реалізації реформи, націленої на децентралізацію, протягом останніх років бюджетне, податкове та галузеве законодавство України зазнало ряду значних змін. З метою зміцнення фінансової спроможності місцевих бюджетів та успішного впровадження бюджетної децентралізації особливої актуальності набуває питання аналізу проблемних аспектів реалізації на практиці останніх законодавчих змін та їх відображення у реальних бюджетних показниках.

У процесі дослідження передбачається окреслити проблемні аспекти впливу окремих змін у податковому механізмі (зокрема, що стосується податку на прибуток підприємств) на фінансову спроможність обласного бюджету та пов’язані із цим ризики формування дохідної частини обласного бюджету Тернопільської області у 2016 році.

Протягом 2015 року до загального фонду обласного бюджету Тернопільської області надійшло власних доходів 242,5 млн гривень, виконання склало 109,6 відсотків (одержано понад план 21,2 млн гривень).

Надходження по податку та збору на доходи фізичних осіб склали 170 млн гривень (113,4 %), що на 53,2 млн гривень (23,8 %) менше відносно надходжень минулого року (за рахунок зарахування 10 відсотків податку до державного бюджету). У структурі доходів загального фонду питома вага даного платежу становить 70,1 відсотка.

Податку на прибуток підприємств отримано 42 млн гривень, що на 4,7 млн гривень менше річного плану, плати за надання адміністративних послуг – 17,4 млн гривень (на 3,1 млн гривень більше відносно минулого року), рентних плат за спеціальне використання природних ресурсів – 7,6 млн гривень (на 0,3 млн гривень більше надходжень 2014 року).

До загального фонду з державного бюджету надійшло 68,8 млн гривень базової дотації, 13,7 млн гривень стабілізаційної дотації, субвенцій з державного бюджету одержано 2977,9 млн гривень [1].

У результаті реалізації на практиці змін, внесених до бюджетного законодавства, у 2015 році податок на прибуток підприємств стає важливим джерелом у структурі доходів обласного бюджету. Згідно статті 66 Бюджетного кодексу України [2] за обласним рівнем закріплено частину податку на прибуток підприємств в розмірі 10 відсотків, що покликане мотивувати відповідні органи місцевого самоврядування та місцеві державні адміністрації займатися питаннями підтримки розвитку підприємництва та економіки в регіонах.

Як наслідок, у 2015 році надходження до обласного бюджету із зазначеного джерела зросли у 55,9 разів, адже фактичне виконання у 2014 році (750,8 тис. гривень) забезпечувалось лише нечисленними та за своєю суттю не надто прибутковими підприємствами комунальної власності. Уточнений план надходжень податку на прибуток підприємств у 2015 році сягнув показника 46,7 млн гривень, фактичне виконання склало 42 млн гривень або 90 відсотків до плану. Дана ситуація пояснюється зміною місця реєстрації та банкрутством ряду платників податку.

Відповідно до підпункту 14.1.24 пункту 14.1 статті 14 Розділу I Податкового кодексу України [3] та наказу Державної фіскальної служби України від 08.09.2015 № 681 [4] у Тернопільській області 13 платників включені до Реєстру великих платників податків на 2016 рік.

Згідно пункту 3 III розділу наказу Міністерства фінансів України від 21.10.2015 № 911 “Про затвердження Порядку формування Реєстру великих платників податків” [5], великий платник самостійно визначає нове основне місце обліку шляхом подання до обраної спеціалізованої ДФС відповідної заяви. За інформацією головного управління ДФС у Тернопільській області ТОВ “Торгова компанія “Мегаполіс Україна”, яке у 2014 році сплатило 349,9 млн гривень податку на прибуток, перереєструвалось до спеціалізованої ДФС в Одеській області.

Однак, при розрахунку базової дотації обласному бюджету на 2016 рік в Законі України “Про Державний бюджет України на 2016 рік” [6] не враховано зменшення обсягу податку на прибуток у зв’язку зі зміною місця обліку згаданого платника – при плануванні обласного бюджету на 2016 рік у базу враховано 32 млн гривень надходжень податку на прибуток ТОВ “Торгова компанія “Мегаполіс Україна”.

У зв’язку з цим, при уточненні показників державного бюджету на 2016 рік пропонується розглянути питання компенсації фінансового ресурсу та перерахувати обсяг базової дотації відповідно до зміни надходжень податку з прибутку ТОВ “Торгова компанія “Мегаполіс Україна”, або надати обласному бюджету відповідний обсяг стабілізаційної дотації з метою забезпечення належного виконання законодавчо визначених повноважень та функцій

З метою запобігання виникненню ризиків розбалансування місцевих бюджетів, створення умов для своєчасного фінансування захищених статей видатків у процесі реформування бюджетної системи слід приділити особливу увагу здійсненню регулярного моніторингу динаміки виконання місцевих бюджетів та оперативному прогнозуванню тенденцій виконання дохідної та видаткової частин бюджетів у процесі внесення змін до бюджетного законодавства та їх реалізації на практиці.

Література:

1. Звіт про виконання місцевих бюджетів Тернопільської області станом на 01 січня 2016 року (форма № 2 мб);
2. Бюджетний кодекс України № 2456-VI від 08.07.2010;